

مصريان باستان و همسایگان‌شان

سرشناسه: بروایدا، ماریان	Broida, Marian
عنوان و نام پدیدآور: مصریان باستان و همسایگانشان: همراه با فعالیت‌های آموزشی / ماریان بروایدا؛ ترجمهٔ مینا علاء.	
مشخصات نشر: تهران، ققنوس، ۱۳۹۰.	
مشخصات ظاهری: ۱۸۸ ص.: مصور.	
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۱۱-۸۶۰-۰	
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا	
یادداشت: عنوان اصلی: Ancient Egyptians and their Neighbors: An Activity Guide, c1999	
یادداشت: واژه‌نامه	
موضوع: کاردستی	
موضوع: خاورمیانه — تمدن — پیش از اسلام — ادبیات نوجوانان	
موضوع: مصر — تمدن — از آغاز تا ۳۳۲ ق.م. — ادبیات نوجوانان	
موضوع: خاورمیانه — تمدن — پیش از اسلام — راهنمای آموزشی — فعالیت‌های فوق برنامه — ادبیات نوجوانان	
موضوع: مصر — تمدن — از آغاز تا ۳۳۲ ق.م. — راهنمای آموزشی — فعالیت‌های فوق برنامه — ادبیات نوجوانان	
موضوع: خاورمیانه — تمدن — پیش از اسلام	
موضوع: مصر — تمدن — از آغاز تا ۳۳۲ ق.م.	
شناسه افزوده: علاء، مینا، ۱۳۴۵ — ، مترجم.	
رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۹ م۶ ب/۵۷ DS	
رده‌بندی دیویی: ۹۳۹ / ۴	
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۰۵۹۰۶۰	

مصريان باستان و همسایگانشان

همراه با فعالیتهای آموزشی

ماریان پروایدا

ترجمهٔ مینا علاء

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Ancient Egyptians and their Neighbors
An Activity Guide

Marian Broida
Chicago Review Press, 1999

انتشارات قنوس

تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری،
شماره ۱۰۷، تلفن ۶۶۴۰۸۶۴۰

ماریان بروایدا
مصريان باستان و همسایگانشان
همراه با فعالیت‌های آموزشی
ترجمه مینا علاء

چاپ اول

۲۰۰۰ نسخه

۱۳۹۰

چاپ ترانه

حق چاپ محفوظ است
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۱۱-۸۶۰-۰

ISBN: 978-964-311-860-0

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۱	گاهشمار
۱۵	مقدمه
۱۸	▲ نقشه تجاری خاور نزدیک باستان

۲۱

مصریان

۴۲	داستان ملوان کشتی شکسته	۲۳	تاریخ و جغرافی مصر
۴۳	نوشتار هیروگلیفی	۲۵	معماری مصر
۴۴	الفبای هیروگلیفی مصری	۲۷	▲ هرم پله‌پله ساده
۴۵	▲ یادداشت محرمانه هیروگلیفی	۲۸	خانه‌هایی برای زندگی روزمره
۴۶	کار مصری	۲۹	▲ نمونه‌ای از باغ مصری
۴۸	▲ لباسشویی مصر باستان	۳۱	البسه مصریان
۴۹	ملوانان و کشتی‌ها	۳۳	▲ پیراهن بلند دختران
۵۰	▲ قایق بادبانی مصری	۳۵	▲ دامن کوتاه پسران
۵۲	غذای مصری	۳۷	▲ دستبند مصری ساده
۵۴	▲ کیک انجیر	۳۸	▲ گردنبند دو رشته‌ای
۵۶	مذهب مصریان	۴۰	نوشتار مصری

۶۱	مات	۵۸	مومیایی‌ها
۶۲	نتیجه‌گیری	۶۰	▲ مراسم خاکسپاری مصریان

۶۳

بین‌النهرینی‌ها

۸۶	▲ چگونه به کمک دار عمودی کمربند ببافیم؟	۶۵	تاریخ و جغرافی بین‌النهرین
۸۹	طَب	۶۷	معماری بین‌النهرین
۹۰	▲ ریاضیات به روش سومریان	۶۹	▲ نمونه‌ای از خانه بین‌النهرینی
۹۲	غذای بین‌النهرینی	۷۱	▲ کاشی یا موزاییک مخروطی
۹۴	▲ نان سِبتو	۷۲	البسه بین‌النهرینی
۹۶	▲ یک وعده غذای سلطنتی آشوری	۷۳	▲ ردای بلند
۹۷	ضیافت‌های آشوری	۷۵	▲ سربند ملکه
۹۸	مذهب بین‌النهرینی	۷۷	نوشتار بین‌النهرینی
۹۹	تصور کنید خدای بین‌النهرینی هستید	۷۸	از تصاویر تا اصوات
۱۰۰	پادشاه جایگزین	۸۰	▲ مُهر استوانه‌ای
۱۰۱	زیگورات	۸۲	▲ پاکت و نامه گلی
۱۰۲	▲ نمونه‌ای از زیگورات: پلکانی برای خدایان	۸۴	نامه بین‌النهرینی
۱۰۴	نتیجه‌گیری	۸۵	کار بین‌النهرینی

۱۰۵

نوبه‌ای‌ها

۱۱۴	▲ خانه نوبه‌ای خیالی	۱۰۷	تاریخ و جغرافی نوبه
۱۱۵	▲ نمونه خانه‌ای از آجر گلی	۱۰۸	نوبه زیر آب
۱۱۷	البسه نوبه‌ای	۱۰۹	فراعنه سیاهپوست نوبه
۱۱۹	▲ سربند سلطنتی	۱۱۰	شاه پیع علاقه زیادی به اسب داشت
۱۲۰	▲ ردای سلطنتی	۱۱۲	همسران خدا
۱۲۱	▲ گوشواره	۱۱۳	معماری نوبه‌ای

۱۳۲	غذای نوبه‌ای	۱۲۲	▲ شال ریشه‌دار
۱۳۳	▲ حلیم صبحانه گاورس (یا گندم معمولی)	۱۲۳	▲ گیره سر نوبه‌ای
۱۳۴	مذهب نوبه‌ای	۱۲۴	نوشتار نوبه‌ای
۱۳۶	▲ خدای شیر: اسطوره‌ای بسازید	۱۲۵	نوشته‌ای باستانی
۱۳۸	▲ اولین هرم نوبه‌ای: مقبره شاه پیع	۱۲۶	▲ خواندن و نوشتن با استفاده از الفبای مرواتی
۱۴۱	نتیجه‌گیری	۱۲۷	کار نوبه‌ای
		۱۲۸	▲ نمونه دستگاه آبیاری

۱۶۵	کار هیتی	۱۴۵	تاریخ و جغرافی هیتی
۱۶۷	پروزی برای همه	۱۴۹	معماری هیتی
۱۶۹	غذای هیتی	۱۵۲	▲ ماز معبد بزرگ
۱۷۰	شیر خوک و سایر خوراکی‌ها	۱۵۴	البسه هیتی‌ها
۱۷۱	▲ ذخیره‌سازی غذا زیر خاک	۱۵۶	▲ کفش‌های هیتی
۱۷۲	▲ هوموس هیتی	۱۵۸	▲ لباس مراسم خاص هیتی
۱۷۳	▲ سوپ عدس هیتی	۱۵۹	▲ گردن‌آویز هیتی
۱۷۳	قوانین آشپزخانه	۱۶۰	نوشتار هیتی
۱۷۴	مذهب هیتی	۱۶۱	هیروگلیف هیتی
۱۷۶	▲ آلت موسیقی آناتولی	۱۶۲	▲ درک زبان هیتی
۱۷۸	نتیجه‌گیری	۱۶۳	▲ تکلیف مدرسه
		۱۶۴	▲ نوشتن روی لوح گلی
۱۷۹			کلام آخر
۱۸۰			کتاب‌های کودکان برای مطالعه بیش‌تر
۱۸۱			کتاب‌شناسی
۱۸۶			نمایه

پیشگفتار

می‌کنم. اما واقعیت این است که از نظر من این کار نیست، سرگرمی و تفریح است!

خانم ماریان برویدا از این راز پرده برداشته و در کتاب خود مصریان باستان و همسایگان‌شان این راز را برای همگان، به‌خصوص کودکان و نوجوانان، آشکار می‌کند! به نظر من این کار خیلی غیرمنصفانه و ناعادلانه است، چون بچه‌ها خودشان راه‌های بی‌شماری برای سرگرمی و تفریح می‌شناسند. خانم برویدا بایست مطالعه خاور نزدیک باستان را به من و سایر استادان محوّل می‌کرد. اما کار از کار گذشته و کتاب پیش رویتان است!

این کتاب، که زیرکانه نگارش یافته، حاوی اطلاعات مفیدی است؛ پروژه‌ها و فعالیت‌های متنوعی معرفی می‌کند و به این ترتیب، دری به زندگی مردمانی در جهان باستان مانند مصریان، بین‌النهرینی‌ها، نوبه‌ای‌ها، و هیتی‌ها می‌گشاید. تمام فعالیت‌ها به درستی بازتاب اعمال و آیین‌های باستانی هستند، و می‌توان آن‌ها را با وسایلی که در همه‌جا به سهولت یافت می‌شود انجام داد. پس این فعالیت‌ها را در خانه انجام دهید. آیا می‌خواهید مانند یک مصری لباس بپوشید و راه بروید؟ مانند یک هیتی غذا بخورید؟ مانند یک نوبه‌ای خانه بسازید؟ فقط از دستورات این کتاب پیروی

استادان دانشگاهی که به مطالعه و بررسی جهان باستان می‌پردازند روزهای متمادی وقت صرف خواندن الواح گلی، حجاری‌ها و سنگ‌نوشته‌ها، یا طومارهای پاپیروسی می‌کنند که هزاران سال پیش نوشته شده‌اند، یا مدت‌ها به اشیائی خیره می‌شوند که صنعتگرانی که سال‌ها پیش بدرود حیات گفته‌اند آن‌ها را ساخته‌اند. اگر از اغلب همکارانم بپرسید، چرا وقتان را این‌گونه می‌گذرانیم، احتمالاً پاسخ دهند: «تا درس‌هایی از گذشتگان بیاموزیم.» حرف بیهوده‌ای است! گرچه می‌توانیم با شناخت عقاید عالی، کارها، یا حتی اشتباهات گذشتگان نکته‌ها یاد بگیریم و سود ببریم، به این دلیل وارد جهان مصر، نوبه، هیتی، یا بین‌النهرین می‌شویم که جذاب و سرگرم‌کننده‌اند! اکنون با ذکر مثالی شخصی مسئله را روشن‌تر می‌کنم؛ خود من به این دلیل محقق تمدن هیتی شدم که در هشت سالگی کتاب رازهای تمدن هیتی، نوشته سی. دبلیو. سرام^۱ را خواندم، و پس از آن هرگز نتوانستم حسی را که شکوه و جذابیت این تمدن در من برانگیخته بود از خودم دور کنم. مادرم، همکلاسان دوران تحصیلم، و اخیراً همسرم، همیشه می‌گویند پشتکار و علاقه وافر به کارم دارم و زندگی‌ام را وقف مطالعاتم

1. C.W.Ceram

کنید و خواهید دید که در مدت‌زمانی کوتاه به راحتی می‌توانید آن‌ها را ماهرانه انجام دهید. حتی ممکن است روزی تصمیم بگیرید که کشف تمدن‌های باستانی و پرده‌برداری از اسرارشان را حرفه خود سازید. یادتان باشد که اگر چنین تصمیمی گرفتید، لطفاً راز ما را افشا نکنید و به کسی نگویید. بگذارید دیگران باور کنند ما تمدن‌های باستان را به خاطر هدف بزرگی چون پیشرفت

دانش و شناخت بشری مطالعه و بررسی می‌کنیم، نه به خاطر این‌که تفریح و سرگرمی خوبی است!

— گری بکمن

استاد مطالعات و بررسی‌های هیتی و بین‌النهرینی

دانشگاه میشیگان

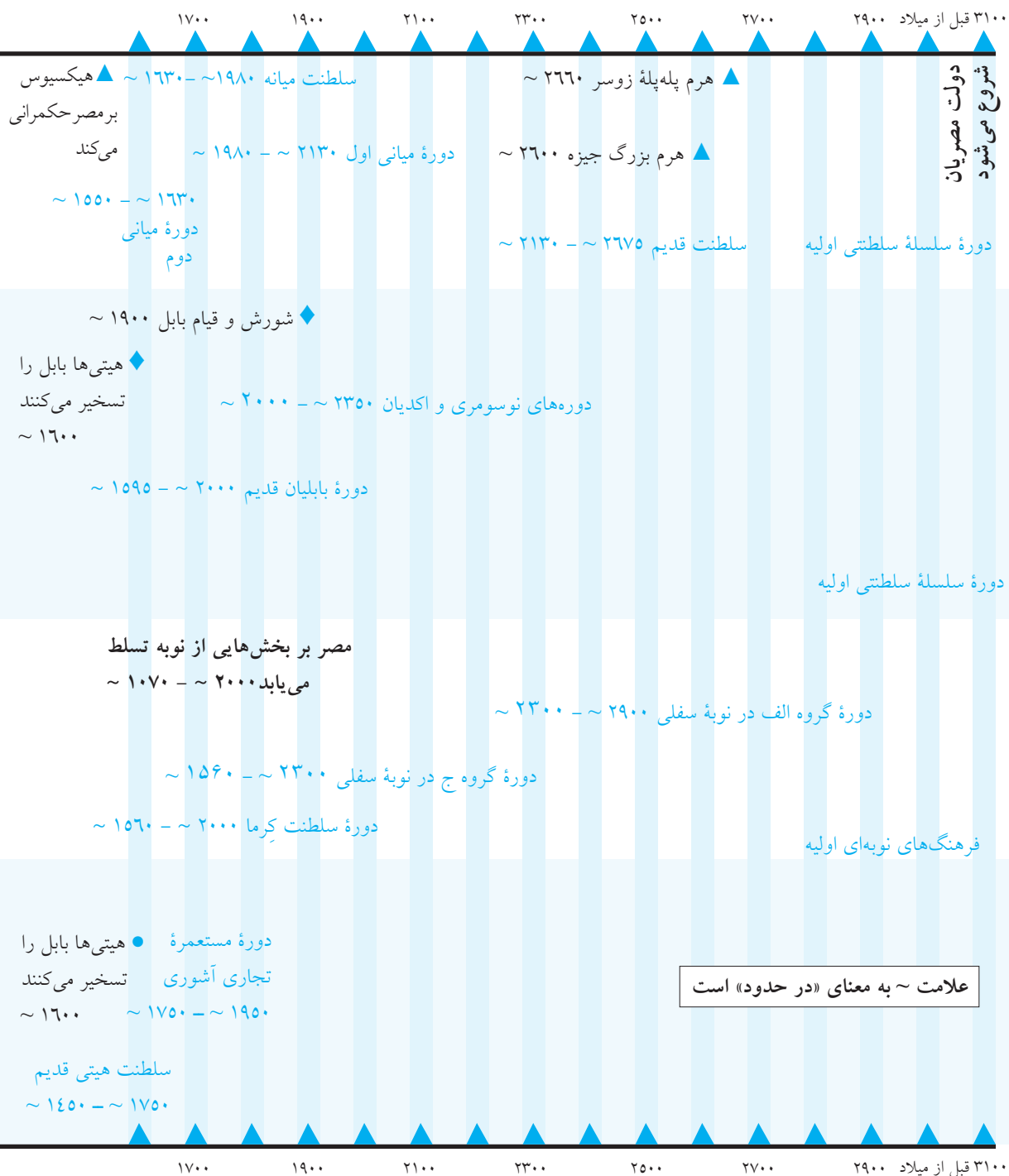
گاهشمار

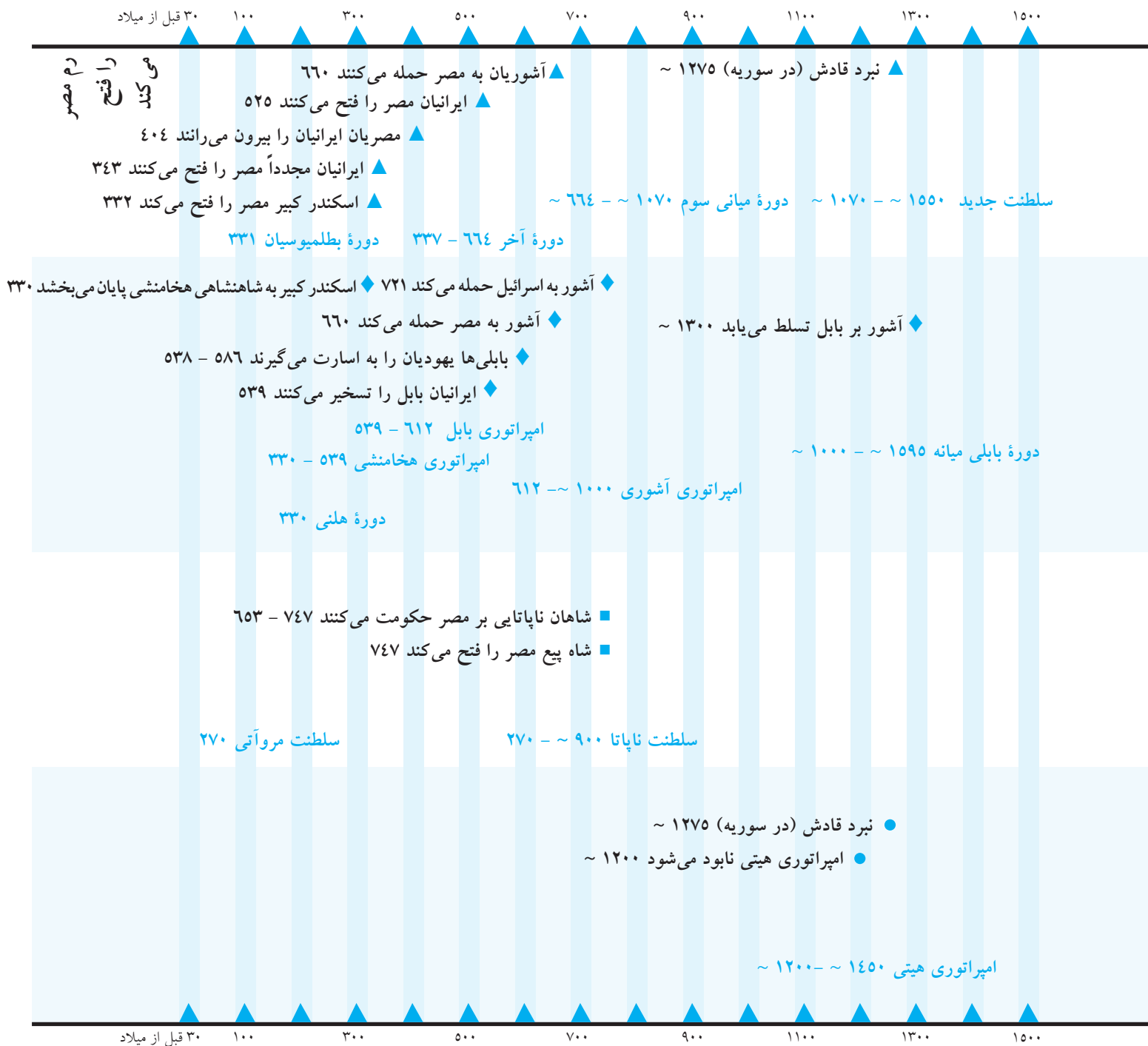
و برای بابل و آشور گاهشمار جداگانه‌ای ترسیم می‌کنند؛ در حالی که بعضی دیگر آن‌ها را با هم ترکیب می‌کنند، مانند گاهشمار در این کتاب.

گاهشمار نوبه‌ای نیز متفاوت است. برای مثال، طی سلطنت کرما، مردمان دیگری در نوبه زندگی می‌کردند که بخشی از این سلطنت نبودند و بعضی کتاب‌ها نام‌های جداگانه‌ای به آن‌ها می‌دهند. هیچ گاهشماری نمی‌تواند تمام اطلاعات را به طور کامل در باره هر دوره تاریخی ارائه دهد، وگرنه ما نمی‌توانستیم از این فراتر رویم! گاهشمار موجود در این کتاب نمایانگر شیوه‌ای است که با آن در باره فرهنگ‌های باستان به بحث و بررسی می‌پردازیم. و شروع خوبی برای خوانندگانی است که تازه می‌خواهند با مصریان، بین‌النهرینی‌ها، نوبه‌ای‌ها، و هیتی‌ها آشنا شوند.

محققان و دانشمندان بر سر بسیاری از تاریخ‌ها، به‌ویژه تاریخ‌های اولیه، با هم اختلاف نظر دارند. هرگاه این نماد ~ را پیش از تاریخی دیدید (که به معنای «در حدود» است)، بدانید محققان در باره آن تاریخ با هم اختلاف نظر دارند.

دوره‌های زمانی را می‌توان با نام‌های متفاوتی نیز نامید. مصر سلطنت متحد و یکپارچه‌ای بود، و بسیاری از محققان در باره نام‌هایی برای دوره‌های زمانی اصلی مصریان، مانند «سلطنت قدیم» و «سلطنت جدید» اتفاق نظر دارند. اما بین‌النهرین سرزمینی متشکل از دولت‌شهرها و دولت‌های بسیاری بود که به وجود آمدند و از بین رفتند، و برخی محققان مایلند نام تمام آن‌ها را بیاورند و فهرست کنند. ممکن است در برخی گاهشمارها نام «دوره اور سوم» یا «ایسین لارسا» را ببینید. بعضی از محققان، بین‌النهرین را به دو ناحیه تقسیم کرده‌اند

مقدمه

سرزمین‌های مجاور به وجود آمده، شکوفا شده، و از بین رفته‌اند، و به جای آن‌ها فرهنگ‌های جدید دیگری ظهور کرده‌اند. برای مثال، در زمان‌های مختلف، فرهنگ‌های متفاوتی در سرزمینی که امروزه فلسطین می‌نامیم ساکن بوده‌اند. در مقطعی از گذشته مصر، کنعانی‌ها، یهودیان، فنیقی‌ها، فلسطینی‌ها، و سایرین بخش‌هایی از سرزمین فلسطین اشغالی (یا اسرائیل) را وطن یا خانه خود نامیده‌اند.

بین‌النهرینی‌ها در آسیای غربی بین رودخانه‌های مشهور دجله و فرات و در کشوری که امروزه عراق می‌نامیم زندگی می‌کردند. بین‌النهرینی‌ها متشکل از سومریان، بابلی‌ها، آشوریان، و بسیاری از گروه‌های دیگری بودند که شهرتشان به اندازه سه گروه فوق نبود و کم‌تر شناخته شده بودند. بین‌النهرین از نظر قدرت بسیار تأثیرگذار بود. حتی امروزه نیز تأثیر آداب و رسوم آن را می‌بینیم. وقتی می‌خواهید وقت و زمان را بگویید، از ریاضیات بین‌النهرینی استفاده می‌کنید. آیا تا به حال از خودتان پرسیده‌اید چرا یک ساعت شصت دقیقه است؟ چون بین‌النهرینی‌ها سیستم شمارشی شصت‌تایی داشتند. آن‌ها همچنین اولین کسانی بودند که خط و نوشتار را اختراع کردند. این کتاب به شما طرز ساختن یک زیگورات یا پلکانی مرتفع برای خدایان را می‌آموزد؛ مانند

مصریان باستان چگونه زندگی می‌کردند؟ آیا تا به حال از خودتان این را پرسیده‌اید؟ در این کتاب، شیوه زندگی مصریان و همسایگان‌شان را در هزاران سال پیش، یاد می‌گیرید. همچنین یاد می‌گیرید نمونه‌ای از هرم پله‌پله مصری بسازید؛ از دستور غذایی بین‌النهرین باستان که روی لوحی گلی کشف شد پیروی کنید و غذای خوشمزه‌ای بپزید؛ مانند شاه یا ملکه نوبه‌ای به طور کامل لباس بپوشید، ردا بر تن کنید، شال سلطنتی بر دوش ببندازید، گوشواره و سربند درست کنید؛ نمونه‌ای از قدیمی‌ترین دستگاه آبکشی، که تا کنون شناخته شده، بسازید و با آن آب بردارید؛ آویز هیتی درست کنید و به گردنتان ببندازید، و خیلی کارهای دیگر انجام دهید.

این کتاب به شما نشان می‌دهد زندگی برای مصریان و همسایگان‌شان، یعنی مردمی از فرهنگ‌های دیگر، که در مجاورت مصر می‌زیستند، چگونه بوده است. بین‌النهرینی‌ها، نوبه‌ای‌ها، هیتی‌ها، سوریانی‌ها، لیبیایی‌ها، و مردم شهرهای اربلا، عیلام، شوش و ماری، همگی در سرزمین‌های نزدیک و تقریباً همزمان با مصریان باستان می‌زیستند. این کتاب در باره مصریان باستان، و سه سرزمین همسایه‌اش بین‌النهرین، نوبه، و هیتی است.

تمدن مصر باستان مدت‌زمان قابل‌توجهی، یعنی بیش از سه هزار سال، دوام یافت. در طول این مدت، فرهنگ‌هایی در

است؟ انگلیسی‌ها آن را **water** و هیتی‌ها آن را واتار یا **watar** می‌نامند که به معنای «آب» است.

سلطنت هیتی حدود پانصد سال دوام داشت. اقوام هیتی که جنگجویانی بی‌باک بودند، قلمروهای وسیعی را فتح کردند. در این کتاب مطالبی در بارهٔ مذهب آن‌ها می‌خوانید — هیتی‌ها ادعا می‌کردند که هزار خداوندگار یا ایزد دارند — و وانمود می‌کنید خدمتکاری هستید که راهش را در معبد بزرگ گم کرده است. و می‌تواند با خط واقعی هیتی، جمله‌ای باستانی بنویسد.

دلایل متعددی وجود دارد که چرا مصر بسیار مشهورتر از فرهنگ‌های دیگر است. اول آن‌که هوای بیابانی خشک مصر همه چیز را خوب نگه می‌داشت. رنگ‌های قرمز، آبی و سبزی که بر روی دیوارهٔ مقبره‌ها نقاشی کرده بودند به نظر شفاف و روشن می‌رسید. قرص‌های نان، البسه کتانی، و حتی سبدهایی مملو از انجیر واقعی در هوای راکد و ساکن قبرها دست‌نخورده و سالم باقی مانده بود. در همان اعصار، بسیاری از اشیای اقوام هیتی و بین‌النهرینی فاسد شده و از بین رفته بود، و تنها وسایلی باقی مانده بود که فاسدشدنی نبود؛ مانند مجسمه‌های برنزی، الواح گلی، و چنگ‌های نقره‌ای. دوم آن‌که مومیایی‌ها به ما امکان می‌دهند ببینیم مصریان باستان چه شکلی بودند. محققان نوارهای مومیایی رامسس دوم، و شاید قدرتمندترین فرعون مصر، را باز کردند، و دریافتند که او دماغی برآمده و عقابی، و دندان‌هایی پوسیده داشته است. در حالی که بسیاری از همسایگان مصریان اجساد مردگان را دفن می‌کردند یا می‌سوزانند، و به همین دلیل، باستان‌شناسان تنها استخوان‌ها یا خاکستر آن‌ها را کشف کردند. سوم آن‌که تعداد بی‌شمار اشیائی که در مصر یافت شد حیرت‌آور است. مقبرهٔ بانوی مهمی ۷۷ ملحفهٔ کتانی داشت. همچنین حلقه‌های

زیگورات‌هایی که بین‌النهرینی‌ها می‌ساختند. داستان برج بابل در کتاب مقدس احتمالاً در بارهٔ زیگورات بین‌النهرینی بوده است. نوبه‌ای‌ها مردمانی بودند که در جنوب مصر و در آفریقا زندگی می‌کردند. آن‌ها، به طور گسترده، با مصر داد و ستد می‌کردند، و با کشتی‌هایی که به سمت شمال رود نیل می‌رفتند طلا، ادویه‌جات، و تخم شترمرغ می‌فرستادند. آن‌ها هرم‌هایشان را با پیروی از هرم‌های مصری ساختند، و در سال‌های بعد الفبایشان را ابداع کردند. زبان یا زبان‌هایشان جزو اسرار است: امروزه فقط چند کلمه از یکی از زبان‌هایشان را می‌فهمیم. چند تن از فراغنه مصر نوبه‌ای بودند. نوبه، گرچه قدرتش به مراتب کم‌تر از قدرت مصر بود، توانست به مدت هفتاد سال بر مصر حکومت کند.

کتاب مصریان باستان و همسایگان‌شان نکاتی در بارهٔ اولین پادشاه نوبه‌ای، که بر مصر حکومت کرد، می‌آموزد؛ مردی به نام پیع که علاقه وافر به اسب‌ها داشت و اولین هرم را در نوبه ساخت. همچنین یاد می‌گیرید غذای گندم گاوی، نوعی غله که در نوبه به عمل می‌آید، بپزید، و از گل خانهٔ نوبه‌ای بسازید. به علاوه مطالبی در بارهٔ آپدماک، ایزد یا خداوندگار شیر خشمگین، می‌خوانید که نوبه‌ای‌ها در سال‌های بعد آن را می‌پرستیدند.

هیتی‌ها در شمال مصر و در سرزمینی که امروزه ترکیه یا آناتولی می‌نامیم زندگی می‌کردند. فرهنگ هیتی، که روزی یکی از قدرتمندترین فرهنگ‌های منطقه به شمار می‌رفت، برای هزاران سال به دست فراموشی سپرده شده بود، تا این‌که باستان‌شناسان بقایای خرابه‌هایشان را کشف کردند، و محققان دریافتند که زبان اسرارآمیز هیتی در حقیقت قوم و خویش زبان انگلیسی و لاتین و شبیه به آن بود. برای مثال، واژه‌ای در زبان هیتی و انگلیسی کاملاً به هم شبیه است: چه چیزی به شکل باران از آسمان به زمین فرو می‌ریزد؟ در رودخانه‌های آناتولی و آمریکا چه چیزی جاری

نشان دادن زمان

اکنون شگردی به شما یاد می‌دهیم که به سرعت بگویید چند سال قبل واقعه‌ای رخ داده است. فرض کنید در سال دو هزار میلادی هستیم. می‌توانید عدد دو هزار را به هر تاریخ قبل از میلاد اضافه کنید، و ببینید چه مدت قبل اتفاقی رخ داده است. برای مثال، در سال سی قبل از میلاد، رومی‌ها کلئوپاترا، ملکه بزرگ مصر، را شکست دادند. اگر این داستان واقعیت داشته باشد، او گذاشت مار سمی نیشش بزند، و بدین ترتیب، برای فرار از شر رومیان خود را کشت. حالا اگر سال دوهزار را به سال سی (از سال سی قبل از میلاد) اضافه کنید، خواهید دید که کلئوپاترا در حدود ۲۰۳۰ سال پیش در گذشته است.

در این کتاب، تاریخ‌ها را با عبارات «قبل از میلاد» و «بعد از میلاد» نشان می‌دهند، که به ترتیب برای سال‌های قبل از سال اول در تقویم رومی، و سال‌های بعد از سال اول به کار می‌رود. قبل از سال اول، زمان به طور معکوس شمارش می‌شود. یعنی هرچه عدد سال قبل از میلاد بزرگ‌تر باشد، زمان وقوع آن خیلی قبل‌تر بوده است. در حدود سال ۳۱۰۰ قبل از میلاد، اولین پادشاه مصری حکومت خود را آغاز کرد. این واقعه به بیش از پنج هزار سال قبل برمی‌گردد. در حدود سال ۱۲۰۰ قبل از میلاد، امپراتوری هیتی فروپاشید، و این واقعه فقط ۳۲۰۰ سال پیش اتفاق افتاده است. عدد ۳۱۰۰ از عدد ۱۲۰۰ بزرگ‌تر است، پس حکومت پادشاه مصر اول بوده است.

این کتاب با اولین فرعون مصر، که پنج هزار سال پیش حکومت می‌کرده، آغاز می‌شود و با شکست کلئوپاترا به دست رومیان، سی سال پیش از سال اول قبل از میلاد، پایان می‌یابد، و سه هزاره یا سه هزار سال را دربرمی‌گیرد.

آیا می‌دانید پس از آن‌که کلئوپاترا شکست خورد، یا هیتی‌ها هزاران خداوندگارشان را پرستیدند، یا شاه پیع به عنوان اولین نوبه‌ای بر تخت مصر نشست، چند نفر یا چند نسل به دنیا آمده، زندگی کرده، و بدرد حیات گفته‌اند؟ تمام مردمانی را تصور کنید که در این مدت، قری قرن پس از قرن دیگر، زندگی کرده‌اند. از زمانی که اولین مردمان این کتاب لباس‌هایشان را تهیه کرده‌اند، غذایشان را در زمین‌ها و مزارع کاشته و برداشته‌اند، فرزندان‌شان را بزرگ کرده‌اند، و داستان‌هایشان را نقل کرده‌اند بیش از پنجاه قرن یا پنج هزار سال گذشته است. جای شگفتی دارد اگر نکاتی در باره نحوه زندگیشان بدانیم! اما با وجود این، همان‌طور که خواهید دید، اطلاعات زیادی در این باره داریم.

انگشتی بسیار، دستبندها و گردنبندهایی از طلا و سنگ‌های قیمتی زیبا کشف شد. از سه تمدن دیگر نیز گنجینه‌های باشکوهی به دست آمد اما به اندازه گنج‌های مصریان نبود. شاید هم در طول زمان بسیاری از آن‌ها ذوب یا دزدیده شده بودند.

مردمی که در خاور نزدیک باستان زندگی می‌کردند (این منطقه را به همین نام می‌خوانیم) آداب و رسوم شاق و بی‌رحمانه‌ای داشتند. تمام این فرهنگ‌ها برده‌هایی داشتند که غالباً خارجیانی بودند که در جنگ‌ها به اسارت گرفته می‌شدند. در شهر بین‌النهرینی اور، و شهر نوبه‌ای کرما، ده‌ها و گاه صدها نفر از رعایای وفادار پادشاه انتخاب می‌شدند یا خود انتخاب می‌کردند که پس از مرگ شاه با او به خاک سپرده شوند. در اور، رعایا ابتدا سم می‌خوردند. در کرما، احتمالاً زنده‌زنده دفن می‌شدند.

نقشه تجاری خاور نزدیک باستان

قطعات نقره مبادله کنید. یادتان باشد که سکه یا پول هنوز در آن زمان اختراع نشده بود.

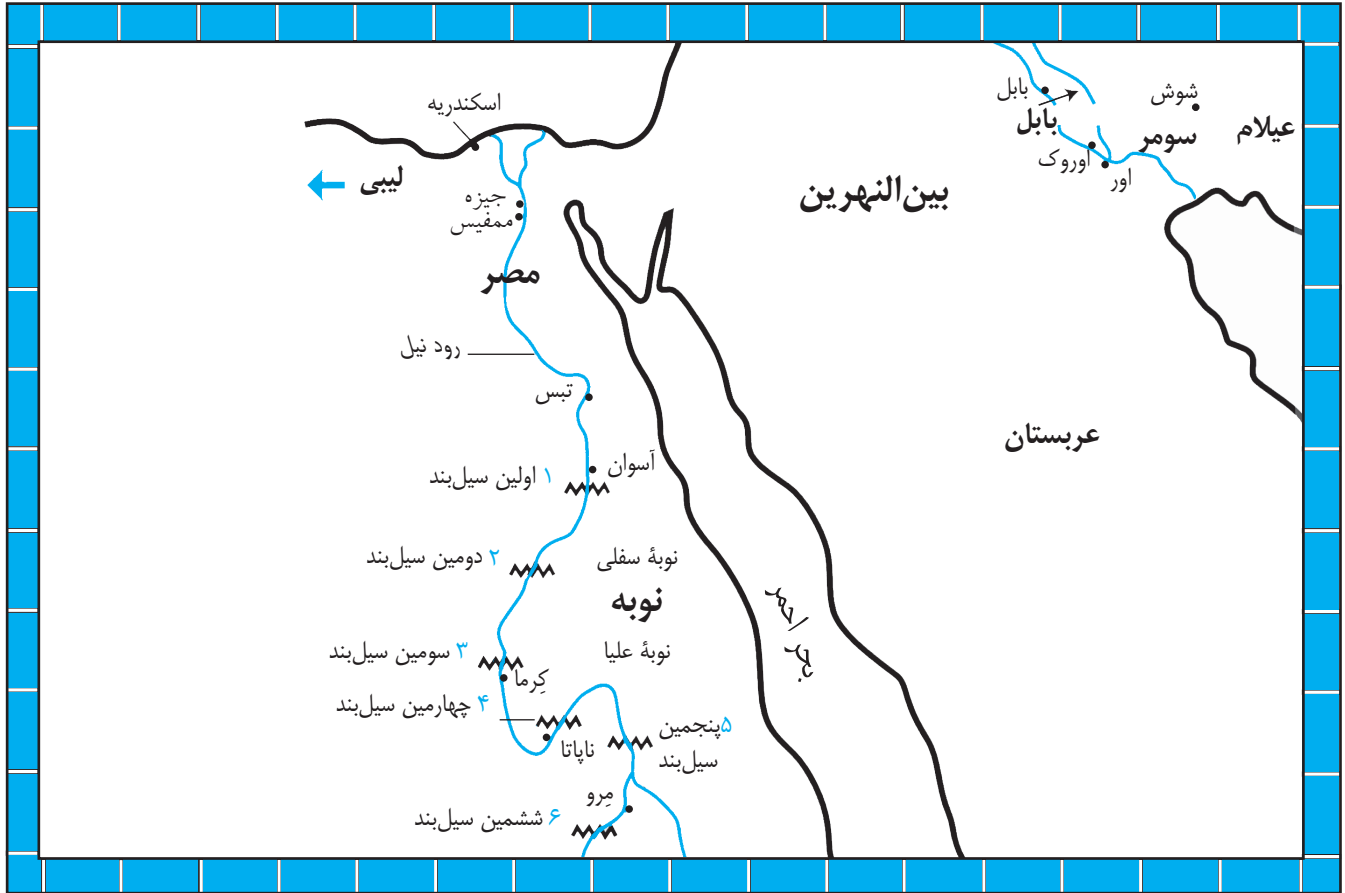
۳. باز هم زمان را جلوتر ببرید، سال ۱۶۵۰ قبل از میلاد است. دارید روغن زیتون از مصر جنوبی به نوبه می‌آورید. در شهر تیس سوار کشتی شوید. سپس قایقتان را به سمت جنوب رود نیل هدایت کرده از شهر آسوان بگذرید تا به شماری از آبشارها و تندآب‌ها به نام «سیل‌بند اول» برسید. برای عبور از این سیل‌بند، ملوانان باید بادبان‌ها را پایین بیاورند. در ساحل رود، با طناب‌های محکم قایق را نگه می‌دارند تا از تندآب بگذرد. همین‌که از تندآب‌ها رد شد، دوباره بادبان‌ها را برمی‌افرازند. در دومین و سومین سیل‌بند، تعداد ملوانان دو برابر می‌شود تا قایق را با طناب بکشند و از تندآب‌ها و آبشارهای خطرناک بگذرانند. سرانجام به شهر کرما می‌رسید. با پادشاه نوبه‌ای در تالار بارعام مرتفع و مجللش ملاقات می‌کنید. و در این شهر کالاهایتان را با طلا، عاج و پَر شترمرغ مبادله می‌کنید.

مورخان مسیرهای تجاری واقعی را که مردم باستان می‌پیمودند و برخی از کالاهایی را که مبادله می‌کردند کشف کرده‌اند. تجارت یکی از راه‌های تعامل تمدن‌های باستانی بود. سعی کنید مسیرهای تجاری روی نقشه را دنبال کنید و فاصله بین شهرها و کشورهای مشهور و نه‌چندان مشهور را یاد بگیرید. (توجه: برخلاف نقشه‌های امروزی، این نقشه مرزهای بین کشورها را نشان نمی‌دهد. مرزها در طول سه هزار سال، بارها تغییر کرده است.)

۱. زمان، سال ۳۱۰۰ قبل از میلاد است، زمانی که کتاب ما شروع می‌شود. شما دارید محموله‌ای از سنگ‌های آبی‌رنگ از بین‌النهرین به مصر می‌آورید تا از آن جواهر بسازند. از شهر بین‌النهرینی اوروک شروع کنید. با الاغ به شهری در ساحل سوریه، که امروزه طبرالاکراد می‌نامیم، سفر کنید. در این‌جا سوار کشتی می‌شوید و از دریای مدیترانه می‌گذرید تا به دهانه رود نیل برسید. همان‌طور که در بین راه با اسب‌های آبی وحشی می‌جنگید با کشتی به شهر ممفیس می‌رسید و در آن‌جا محموله‌تان را تخلیه می‌کنید.

۲. زمانتان را جلو ببرید، سال ۱۸۵۰ قبل از میلاد است. شما دارید سوار بر الاغ از شهر آشور واقع در بین‌النهرین شمالی سفر می‌کنید. شما و صدها بازرگان و تاجر دیگر دارید محموله‌هایی از قلع و پارچه‌های پشمی مرغوب می‌برید. به سمت شمال و شهر آشوری نینوا سفر کنید، و سپس به سمت غرب و شهر گرکمیش در سوریه بروید. از این‌جا به سمت شمال غرب به شهر کائش در سرزمین حَتّی، موطن هیتی‌ها بروید. در آن‌جا کالاهایتان را با

مصریان

تاریخ و جغرافی مصر

مردگان، اگر خوب نگهداری می‌شد و به روح خود می‌پیوست، می‌توانست وارد جهان پس از مرگ شود (مردمان پس از ترک این جهان، وارد زندگی و دنیای دیگری می‌شدند). آن‌ها مردگان‌شان را با آذوقه‌هایی که برای زندگی ابدی و جاودانی به آن نیاز داشتند دفن می‌کردند. آن‌ها اجساد فراعنه را در ماده معدنی‌ای به نام نِترون^۲ غوطه‌ور می‌ساختند تا آن‌ها را مومیایی کنند. سپس فراعنه را در اهرام یا مقبره‌های بریده شده از سنگ به خاک می‌سپردند تا جاودانه بمانند.

مصریان وقت زیادی صرف آماده‌سازی زندگی پس از مرگ می‌کردند. آن‌ها زندگی این جهان را بسیار دوست می‌داشتند و معتقد بودند پس از آن‌که مردند زندگیشان به همین شکل ادامه خواهد یافت. نقاشی‌های روی مقبره‌ها تصاویر شفاف و روشنی از مردمانی را نشان می‌دهد که در حال باده‌گساری و طرب و شادی‌اند، همچنین در مراتع و مزارع، کارگاه‌ها و خانه‌ها سخت کار می‌کنند. مصریان ثروتمند و فقیر هر دو طبقه تخته‌نرد بازی می‌کردند، و رقص و آوازخوانی را بسیار دوست می‌داشتند. آن‌ها زندگی و لذایزشان را مرهون هدایای رود نیل می‌دانستند که عبارت بودند از: غذا، آب، و حمل و نقل.

رود نیل از میان دره‌ای در آفریقای شمال شرقی می‌گذرد. از آسمان که نگاه کنید، نوار باریکی به رنگ سبز درخشان دو طرف این رود را محصور کرده است. آن سوی این سبزی، بیابان خشک و لم‌یزرع است. در دو طرف دره صخره‌ها و تخته‌سنگ‌های قرمزرنگ و سخت سر برافراشته‌اند.

مصریان باستان سرزمینشان را کیمت^۱ می‌نامیدند، که به معنای «زمین سیاه» بود: خاک سیاه و حاصلخیزی که هر ساله با طغیان نیل آبیاری می‌شد. محصول کشاورزی تنها جاهایی به عمل می‌آمد و رشد می‌کرد که سیلاب زمین را مرطوب و نمناک کرده بود. کشاورزان یاد گرفتند آبیاری کنند، به این ترتیب، قبل از آن‌که سیلاب‌ها به طور کامل پسروی کند، می‌توانستند دو یا سه محصول به عمل آورند. محصولات کشاورزی در بیابان خشک و بی‌آب که «زمین سرخ» می‌نامیدندش به عمل نمی‌آمد. باران بسیار کم بود. روزها یکی پس از دیگری، خورشید با شدت تمام بر بیش‌تر سرزمین مصر می‌تابید، و فقط شب‌ها هوا کمی خنک می‌شد.

مصریان باستان معتقد بودند که مردمان پس از مرگ به زندگی باز می‌گردند، درست مانند گیاهان که هر ساله با طغیان نیل مجدداً رشد می‌کردند. آن‌ها بر این باور بودند که جسم و بدن

۲. Natron: سیلیکات سدیم و آلومینیوم H_2O ، $\text{Na}_2\text{Al}_2\text{Si}_2\text{O}_{10}$ ، — م.

1. Kemet

طبیعت رود نیل را برای سفرهای آبی بسیار مناسب ساخته است. این رود عظیم بزرگ‌ترین رود جهان است که از جنوب به شمال جریان دارد. هنگامی که جریان رود به یک طرف می‌رود، باد از طرف دیگر می‌وزد. طبیعت به مسافران مصر باستان کمک کرد تا در هر دو جهت حرکت کنند. قایق‌ها می‌توانستند در جهت پایین رودخانه به سمت شمال، و در جهت بالای رود به سمت جنوب حرکت کنند.

خیلی آسان می‌شد از یک سمت کشور مصر به منتهی‌الیه آن در سمت دیگر رفت، اما از کشورهای دیگر به سختی می‌شد وارد مصر شد. وجود بیابان‌ها، دریا، و تندآب‌های خروشان رود نیل مصر را از هر سو و چهار طرف از فرهنگ‌های دیگر مجزا ساخته بود. جغرافیای مصر سبب شده بود که از شر اکثر مهاجمان در امان بماند. همچنین مانع از آن می‌شد که سایر فرهنگ‌ها بتوانند شیوه زندگی مصریان را زیاد تغییر دهند.

در طول سه هزار سالی که در این کتاب پوشش داده شده، فرهنگ مصری از بسیاری جهات تغییر کرده، اما فرهنگ کشورهای غربی در مدت‌زمان کوتاه‌تری بیش‌تر دستخوش تغییر و تحول شده است. یک مصری متعلق به سال ۲۸۰۰ قبل از میلاد هنوز هم بسیاری از روش‌های زندگی در سال سیصد قبل از میلاد را می‌شناخت. آیا فکر می‌کنید یک بومی آمریکایی یا اروپایی متعلق به سال پانصد قبل از میلاد، یعنی بسیار پیش از آغاز تکلم به زبان انگلیسی، اختراع برق، رایانه یا شکل‌گیری مذاهب متعدد، می‌تواند چیزی یا شیوه‌ای را در ایالات متحده امروزی بشناسد؟ کتاب ما از سال ۳۱۰۰ قبل از میلاد آغاز می‌شود، یعنی شروع اولین سلسله پادشاهی مصر. (برخی محققان تاریخ سال سه هزار قبل از میلاد، یا حتی سال ۲۶۷۵ قبل از میلاد را به این واقعه نسبت می‌دهند.) مصریان باستان اعتقاد داشتند تمدنشان از آن

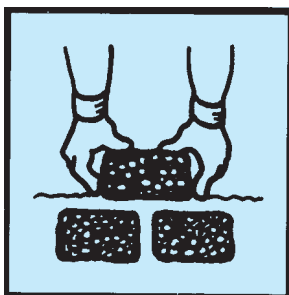
هنگام شروع شد که مصر سفلی تحت پادشاهی شاه منس^۱ با مصر علیا متحد شد.

تاریخ مصر معمولاً به دوره‌های زمانی به نام سلطنت تقسیم می‌شود. در مصر باستان سه سلطنت وجود داشت: قدیم، میانه و جدید. سلطنت قدیم در حدود سال ۲۶۷۵ قبل از میلاد شروع شد. در بین سلطنت‌ها، دوره‌های تناقض و زد و خورد وجود داشت که دوره‌های میانی نامیده می‌شد. گاه در طول دوره‌های میانی بیش از یک پادشاه ادعای فرعون می‌کرد. در دو دوره میانی، خارجی‌ان و بیگانگان بر مصر حکومت می‌کردند. مردمانی به نام هیکسوس^۲ در طول یک دوره میانی، و در طول دوره‌ای دیگر نوبه‌ای‌ها بر مصر حکم راندند.

پس از سلطنت جدید، دوره میانی سوم فرا رسید، و به دنبالش دوره آخر بود. دوره آخر در سال ۳۳۲ قبل از میلاد، و با تسخیر مصر به دست اسکندر مقدونی به پایان رسید.

پس از مرگ اسکندر، یکی از افسران^۱ش به نام بطلمیوس، و اولاد و نوادگانش در دوره‌ای که به نام دوره بطلمیوسی‌ان نامیده می‌شود، بر مصر حکومت کردند. بطلمیوسی‌ان آخرین سلسله پادشاهی مصر را تشکیل دادند. در سال سی قبل از میلاد، رومی‌ها کلئوپاترا، ملکه بطلمیوسی‌ان، را شکست دادند، و به این ترتیب حکومت رومی‌ها در مصر شروع شد. مرگ کلئوپاترا نقطه پایان این کتاب است.

1. Menes
2. Hyksos

معماری مصر

اولین فراغنه مصری را در مقبره‌های گلی خشتی به نام مصطبه^۱ دفن می‌کردند، تا این‌که مرد دانشمند و نابغه‌ای به نام ایمحوتپ^۲ اولین هرم را در حدود سال ۲۶۶۰ قبل از میلاد برای شاه زوسر طراحی کرد. ایمحوتپ معمار پادشاه، و همچنین ستاره‌شناس، کاهن، پزشک و کاتب بود. او را چشم‌ها، گوش‌ها و دست‌های فرعون می‌نامیدند. و به عنوان وزیر پادشاه منصوب شد. ایمحوتپ مرد عجیب و شگفت‌انگیزی بود که هزاران سال بعد او را به عنوان خدایی کوچک می‌پرستیدند. اولین هرم را بعدها هرم پله‌پله نامیدند، چون ظاهری پلکانی داشت. در حقیقت مصریان معتقد بودند که شاه پس از مرگ از پله‌ها به سوی بهشت بالا خواهد رفت.

این هرم از بسیاری جهات قابل‌توجه است. اولین باری بود که مردمان مصر برای ساخت و ساز از سنگ استفاده می‌کردند. قبل از آن گل و خشت به کار می‌بردند. همچنین، معمار در حین ساختنش، مرتب نظر خود را تغییر می‌داد. ابتدا ایمحوتپ مصطبه بزرگی ساخت. اما وقتی دید که بیش از اندازه کوچک است، دو سطح دیگر نیز به آن اضافه کرد. حتی با این افزایش نیز به نظر باز هم کوچک می‌آمد، بنابراین سطح پایه را بزرگ‌تر کرد

اهرام سر برافراشته در آسمان طوری به نظر می‌رسند که گویی جاودانه می‌مانند. مصریان اهرام را بدین منظور ساختند که تحسین و شگفتی همگان را، از رعایای فرعون گرفته تا بازدیدکنندگان خارجی، برانگیزند. سازندگان آن‌ها منتهای سعی و کوشش خود را نمودند تا اهرام را هرچه عظیم‌تر و باشکوه‌تر بسازند، چون برای خدایان ساخته شده بودند. مصریان بر این باور بودند که پادشاهان، خدایان هستند، آن‌ها می‌خواستند که مقبره‌هایشان، مانند خدایان، جاودانه بماند.

در واقع این اهرام، به‌ویژه هرم‌های اولیه، به نحو چشمگیری خوب مانده‌اند. هرودوت، سفرنامه‌نویس یونان باستان، هرم بزرگ جیزه را یکی از عجایب هفتگانه جهان خواند، زیرا یکی از بزرگ‌ترین بناهایی است که تا کنون به دست بشر ساخته شده است. (شش پدیده شگفت‌انگیز دیگر عبارت بودند از: معبد آرتمیس در افسوس، مقبره هالیکارناسوس، مجسمه زئوس در کوه المپیا (آلمپ)، مجسمه عظیم الجثه رودز، باغ‌های معلق بابل، و فانوس دریایی اسکندریه). بسیاری از بلوک‌های سنگی بیرونی اهرام را بعدها برداشتند تا با آن‌ها شهر جدید قاهره را بسازند. حتی بدون سطح بیرونی سنگ آهکی صافش، اهرام هنوز هم تحسین و شگفتی هر بیننده‌ای را برمی‌انگیزد.

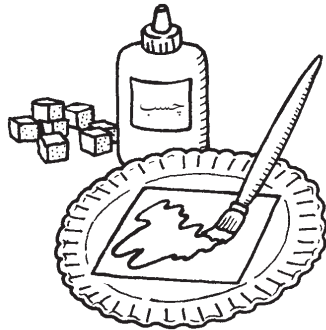
1. Mastabas
2. Imhotep

و سطوح بیش‌تری به آن افزود. در آخر هرمی ساخت که شش سطح داشت.

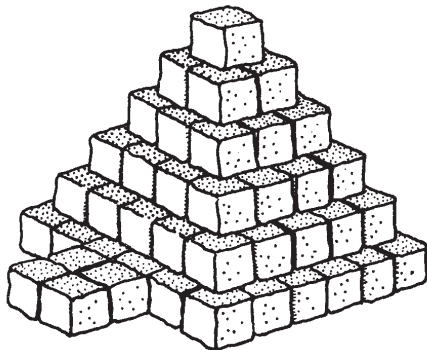
ایم‌حوتپ کارهای دیگری نیز انجام داد که غیرمعمول و جدید بود. او در اطراف هرم اصلی ساختمان‌های بسیاری ساخت، از جمله معبدی برای نگهداری مجسمهٔ پادشاه، و معبدی دیگر که جسد پادشاه را در آن برای تدفین آماده می‌کردند. اما بعضی از ساختمان‌ها دروغی و قلابی بود. دیواره‌های بیرونی را با دقت و مهارت کنده‌کاری و تزیین می‌کردند، اما درون ساختمان‌ها را با قلوه‌سنگ پر می‌کردند. ایم‌حوتپ آنچه به

نظر می‌رسید چهارده ورودی به دیوار سنگی باشد ساخت، اما فقط یکی از این ورودی‌ها حقیقی بود، و سیزده ورودی دیگر قلابی و ساختگی بودند. هنوز نمی‌دانیم چرا ایم‌حوتپ این همه ورودی قلابی ساخت. شاید می‌خواست قبردزدان را گمراه کند. اما بیش‌تر هدف مذهبی یا جادویی داشت. مصریان شاید فکر می‌کردند که اگر نمونه‌هایی از ساختمان‌های قصر واقعی در کنار مقبره پادشاه بسازند، این ساختمان‌های واقعی با پادشاه به جهان دیگر خواهند رفت.

هرم پله پله ساده

بچسبانید. سطح یا لایه آخر را با قرار دادن یک مکعب قند تکمیل کنید. برای این که معبدی درست کنید، چهار مکعب قند را (در دو ردیف دوتایی) پهلوی یک ضلع پایه هرمتان بچسبانید. اول جای مکعب‌ها را مشخص کنید، بعد دورشان با مداد خط بکشید، مکعب‌های قند را برداشته روی بشقاب چسب بمالید، سپس مکعب‌ها را به آن بچسبانید.

کنید. در وسط بشقاب کاغذی ۳۶ مکعب قند را طوری قرار دهید که شش مکعب در عرض و شش مکعب در طول قرار گیرد. با دقت بیرون مکعب‌ها با مداد خطی رسم کنید. حالا مکعب‌های قند را از بشقاب بردارید، کمی چسب مایع به درون مربعتان بمالید، دقت کنید زیاد به لبه‌های مربع نزدیک نشوید. حالا با قلم‌مو، چسب را خوب درون مربع پخش کنید. از یک گوشه شروع کنید و مکعب‌های قند را یکی‌یکی به ترتیب سابق، یعنی شش ردیف شش‌تایی، روی مربع چسبناک بچینید. وقتی ۳۶ مکعب را چیدید، روی شانزده مربع میانی به طور کامل با قلم‌مو چسب مایع بمالید. حالا ۲۵ مکعب قند را (در پنج ردیف پنج‌تایی) روی مکعب‌های قبلی بچسبانید. این مکعب‌ها باید تمام قسمتی را که چسب زده‌اید بپوشاند. دوباره روی این ۲۵ مکعب قند را طوری چسب بزنید که وسط را بپوشاند و بتوانید شانزده مکعب قند در چهار ردیف چهارتایی روی لایه دوم بچینید. در لایه یا پله چهارم، نه مکعب قند (سه ردیف سه‌تایی) و در لایه پنجم چهار مکعب قند

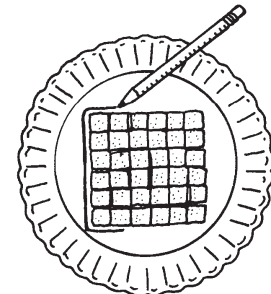
می‌توانید با استفاده از مکعب‌های قند نمونه‌ای از هرم پله پله بسازید. اما مواظب مورچه‌ها باشید!

مواد لازم

- ▲ روزنامه
- ▲ یک جعبه نیم‌کیلویی قند (۹۵ مکعب یا بیش‌تر) (مکعب‌های قند نباید مانند آجر مستطیل‌شکل باشند).
- ▲ بشقاب کاغذی ضخیم و سنگین
- ▲ مداد
- ▲ چسب مایع
- ▲ قلم‌موی کوچک

طرز تهیه

روی سطح کارتان روزنامه‌ها را پهن

خانه‌هایی برای زندگی روزمره

روز، اعضای خانواده زیر درختان یا روی ایوانی در کنار استخر به استراحت می‌پرداختند. ایوان به خانه اصلی یا به ساختمان کوچک مجزایی وصل می‌شد. ستون‌های نقاشی شده، که اغلب به شکل گیاهان یا درختان بودند، سقف ایوان را نگه می‌داشت. تمام اعضای خانواده می‌توانستند روی ایوان بنشینند و از منظره آب و درختان لذت ببرند.

یک مصری به نام مکت-ری دستور داد این نمونه از باغ را درون مقبره‌اش بگذارند. درختان انجیر چوبی دور تا دور استخر مسی قرار دارند که می‌تواند آب واقعی را در خود نگه دارد. در طول سلطنت میانه، مصریان اغلب نمونه‌هایی تدفینی از وسایل یا چیزهایی که می‌خواستند در جهان پس از مرگ داشته باشند درون مقبره‌هایشان قرار می‌دادند. املاک مکت-ری، محل اقامت الف. با اجازه موزه هنر متروپولیتن نیویورک. تمام حقوق محفوظ است.

آفتاب مصر بی‌وقفه می‌تابد. مصریان باستان خانه‌هایشان را طوری می‌ساختند تا از شر گرما در امان بمانند. آن‌ها از خشت‌ها و آجرهای گلی استفاده می‌کردند که کمک می‌کرد درون خانه‌هایشان خنک بماند. آن‌ها اغلب اتاق اصلی را مرتفع‌تر از اتاق‌های دیگر می‌ساختند، و پنجره‌های کوچکی در بالای دیوار تعبیه می‌کردند. گرما در طول روز به بیش‌ترین حد خود می‌رسید و افزایش می‌یافت. این پنجره‌های کوچک، که امروزه پنجره‌های بام نامیده می‌شوند، هوای گرم را به بیرون هدایت می‌کردند.

بیش‌تر مصریان خانه‌هایشان را با سقفی صاف و مسطح می‌ساختند، که به عنوان اتاقی اضافی از آن استفاده و با نردبان یا پلکانی آن را به طبقه همکف یا سطح زمین متصل می‌کردند. مردم روی بام‌ها غذا می‌پختند و می‌خوابیدند.

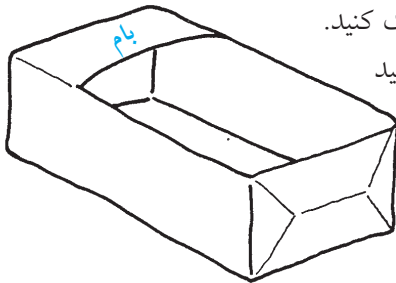
مصریان باستان علاقه بسیاری به باغ‌ها داشتند. مصریان متمول همیشه باغی در مجاورت خانه‌شان می‌ساختند. استخری مستطیل شکل مرکز باغ را تشکیل می‌داد. ماهی‌های رنگارنگ در این استخر شنا می‌کردند. گل‌های زنبق به رنگ‌های سفید و آبی به همراه نیلوفرهای آبی روی سطح آب غوطه‌ور بودند. درختان نخل یا انجیری که در کنار استخر کاشته بودند، با برگ‌های پهنشان سایه می‌انداختند و فضا را خنک می‌کردند. در گرمای

نمونه‌ای از باغ مصری

لبه‌ای به طول پنج سانتیمتر و عرض سه سانتیمتر باقی بماند. این قسمت بام ایوان را تشکیل می‌دهد. اگر زیر این قسمت کاغذ یا نایلونی مانده بود، آن را درآوردید تا فقط مقوا باقی بماند.

۲. کف جعبه را سبزرنگ کنید.

۳. حالا یک کارت سفید

را بردارید و به شکل مستطیلی کوچک‌تر از پهنای یک طرف جعبه ببرید. این کارت سفید در

باغ است، وسط آن را با قیچی به

دو نیم مساوی ببرید، سپس

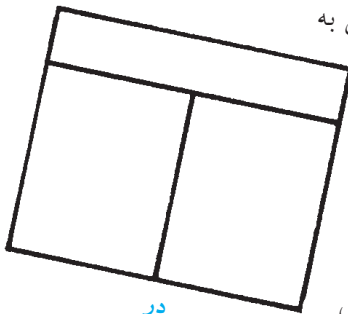
با ماژیک آن را رنگ‌آمیزی

و تزیین کنید و زیر بام

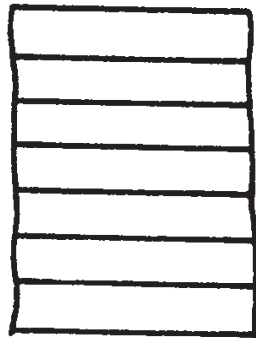
ایوانتان و طرف کم‌عرض

جعبه با نوارچسب بچسبانید.

۴. با استفاده از کارت‌های

در

ستون

سفید، سه ستون بسازید تا بامتان

را نگه دارند. (کارت‌های سبز را

برای درست کردن درخت نگه

دارید.) برای درست کردن

ستون، ابتدا در یک طرف کارت

سفید به کمک رنگ یا ماژیک

نوارهای رنگی پهن رسم کنید.

در عرض کارت، نوارها را به

این باغ و ایوان نمونه‌ای از مدلی باستانی و چوبی (صفحه ۲۸ را ببینید) اقتباس شده و در مقبره سلطنت میانه کشف شده است.

مصری‌ای به نام مکت - ری همراه خانواده‌اش در باغی مانند این می‌نشسته است.

مواد لازم

▲ جعبه دستمال کاغذی، به ابعاد 6×10 سانتیمتر

▲ قیچی

▲ رنگ سبز و قهوه‌ای

▲ قلم‌مو

▲ یک ظرف آب برای خیس کردن و شستن قلم‌موها

▲ چهار کارت سفید 13×8 سانتیمتر

▲ ماژیک‌های رنگی یا ابزار رنگ‌آمیزی دیگر مانند مدادرنگی،

آبرنگ و ...

▲ پنج کارت سبز (یا سفید) 13×8 سانتیمتر

▲ نوارچسب

▲ مداد

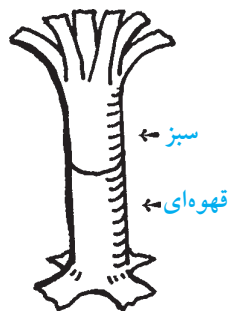
▲ کاغذ آلومینیومی یا نقره‌ای به قطعات کوچک (حدود 10×5 سانتیمتر)

▲ کاغذ رنگی

▲ چسب مایع (اختیاری است)

طرز تهیه

۱. روی جعبه دستمال کاغذی را طوری ببرید که یک طرفش

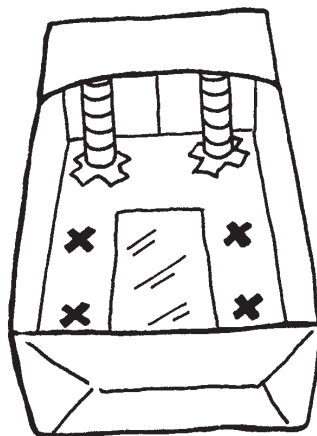

فوقانی که به رنگ سبز است برش‌های طولی یک تا پنج سانتیمتری به فاصله ۴ سانتیمتر جدا از هم ببرید. قسمت‌های بریده شده را به پایین خم کنید تا شکل برگ‌های نخل را به خود بگیرند.

۸. در قسمت تحتانی و ساقه درخت که به رنگ قهوه‌ای است، چهار برش به طول یک سانتیمتر ببرید. این چهار برش را به بیرون تا بزنید. کمی بعد این برش‌ها را به کف جعبه خواهید چسباند تا درخت‌ها را نگه دارد.

۹. کاغذ نقره‌ای را ببرید و آن را در وسط کف جعبه بچسبانید.

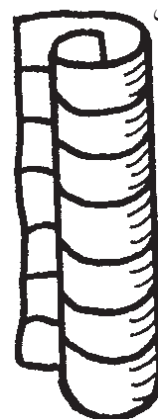
۱۰. انتهای درختان را به طور قرینه و روبروی هم دور لبه‌های استخر بچسبانید. مصریان به تقارن علاقه داشتند، بنابراین دقت کنید که هر دو طرف استخر باید یکسان باشند و درخت‌ها روبروی هم قرار گیرند.

۱۱. از کاغذهای رنگی، قطعات کوچکی به شکل ماهیان تزئینی، زنبق‌ها و نیلوفرهای آبی ببرید و آن‌ها را با چسب مایع یا نوآرچسب به درون استخر بچسبانید.

اکنون تصور کنید در ایوان باغتان نشسته‌اید، و از وزش نسیمی خنک که برگ‌های درختان نخل را به این سو و آن سو تکان می‌دهد لذت می‌برید.

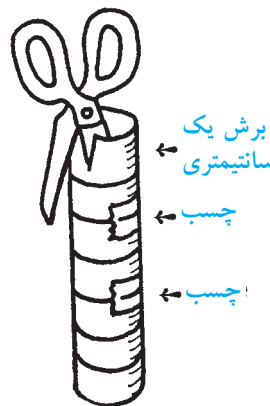
محل درختان با علامت ضربه‌در مشخص شده، و یک درخت نیز اضافه در مته‌ایه استخر و روبروی در ورودی باغ قرار دارد.

شکل افقی نقاشی کنید. سپس کارت را به شکل لوله باریکی پیچید و به کمک دو نوآرچسب آن را محکم کنید. در یک طرف لوله چهار برش کوچک یک سانتیمتری به فاصله یک سانتیمتر از هم با قیچی ایجاد کنید. حالا این چهار برش را به بیرون تا بزنید.

۵. انتهای دیگر لوله باریک را طوری ببرید که حدود یک سانتیمتر بلندتر از سقف و بام ایوان باشد. حالا در این قسمت نیز چهار برش کوچک به کمک قیچی ایجاد کنید و چهار برش را به بیرون تا بزنید.

وقتی رنگ کف جعبه خشک شد، ستون را زیر بام قرار دهید. بخش‌های بریده را با فاصله در کنار هم بگذارید و با نوآرچسب به کف جعبه و زیر بام بچسبانید. به این ترتیب دو یا سه ستون درست کنید.

۶. با کارت‌های باقی‌مانده، درختان نخل درست کنید. ابتدا در وسط کارت خطی عرضی از این سر کارت به آن سر رسم کنید. قسمت فوقانی را به

رنگ سبز درآورید (مگر آن‌که رنگ کارتتان سبز باشد)، و قسمت تحتانی را به رنگ قهوه‌ای. وقتی رنگ خشک شد، کارت را برگردانید و طرف پشت قسمت سبز را دوباره رنگ سبز کنید، تا هر دو طرف فوقانی کارت به رنگ کاملاً سبز درآیند.

۷. کارت را طوری لوله کنید که بخش‌های رنگ‌شده معلوم باشد، و رنگ سبز در بالا، و رنگ قهوه‌ای در پایین لوله قرار گیرند. حالا به کمک نوآرچسب آن را محکم بچسبانید. اکنون در قسمت